

Figyelő

GAZDASÁGPOLITIKAI HETILAP

„KINŐTTÜK” A MARGITSZIGETET?

A sziget fejlesztésének problémái

A Margitsziget valóban Budapest „ékköve”. Fővárosunk határokön túl is elismert szépségét, a pesti Duna-part különös báját nem utolsó sorban a sziget adja.

A világvárosi házrengeteg közvetlen közelében, úgyszólván a város testébe ékelve helyezkedik el a sziget, s éppen e közelségből adódnak nagy előnyei is. A város forgalmi centrumában — tehát a kirándulóhelyek megközelítéséhez általában szükséges utazás nélkül — nagy tömegek tölthetik itt szabad idejüket.

150–200 ezer ember

Jelenleg azonban a sziget túl zsúfolt, s nem nyújt a pihenni vágyó emberek számára megnyugtató csendet, kikapcsolódást. Akik jártak mostanában a sziget fái alatt, akik sétáltak itt egy-egy derűs, nyári vasárnap, azok tapasztalhatták, hogy a Margitszigeten nemhogy a vendéglátó kerthelyiségekben, de még úgyszólván a sétautakon sem lehet helyet találni. Egy-egy ilyen vasárnapon mintegy 150–200 000 ember keresi fel a szigetet.

Ennyi ember egyszerűen nem fér el a szigeten, s aki ott van, az sem pihen, nem talál csendet, nyugalmat. Természetesen arról szó sem lehet, hogy oly módon tegyük csendessé a szigetet, mint régen, amikor Habsburg személyi tulajdon volt, s később, amikor csak belépőjegyért lehetett a területére lépni. A sziget túlszűfolttségét nem úgy kell megoldani, hogy kevesebb ember menjen oda pihenni, hanem úgy, hogy a nagy tömeg is kényelmes, kulturált körülményeket találjon. Jelenleg nincsenek meg a feltételei annak, hogy a sziget ilyen nagy tömegeket befogadjon, mert olyan létesítmények is vannak itt, amelyeknek nem a szigeten a helyük. Természetesen nem a főváros legszebb strandjára, a Palatinusra, nem nemzetközi teniszstadionunkra, nem a fedett uszodára gondolunk. Ezeknek a szigeten a helyük. Akadnak azonban olyan létesítmények is, amelyeknek nem feltétlenül a szigeten — a fővárosi lakosok százezreinek parkjában — kellene lenniük.

Miért éppen a szigeten?

Nem lehet helyeselni, hogy egyes szervezetek, intézmények, vállalatok, külön — kerítéssel lezárt — területeket hasítanak ki maguknak a szigeten, ezzel kevesek kedvéért sok embert zárjanak ki a sziget közös birtoklásából, s mindezt olyan létesítményekért, amelyek másutt is működhetnének. A Margitsziget elfoglalt területe jelenleg összesen mintegy 280 000 négyzetméter. Ebben benne foglaltatnak olyan létesítmények, mint a 40 000 négyzetméteres úttörő-sportpálya és park, továbbá a 16 000 négyzetméteren működő vendéglátóipari üzemek, a 12 000 négyzetmétert birtokló szabadtéri színpadok stb. De indokolatlan, hogy különböző intézmények saját kezelésben levő sportpályákat, evezős házakat stb. működtetnek

(Foto MTI, Seianer Zoltán felvétele)

a szigeten. Az sem helyes, hogy a XIII. kerületi Tanács, amely a Margitsziget közigazgatási „gazdája”, saját dolgozói számára üdülőházat létesített a szigeten, noha üdülésre nem éppen a Margitsziget a legalkalmasabb hely. Ugyancsak nem „létszükséglet” a Margitszigeten dolgozók számára az ipari jellegű szikvízüzemnek. Az üzem kitelepítésével több illetékes egyetért, de anyagi okok miatt nem tartják kivitelezhetőnek. Nem kell különösebben bizonyítani, mennyire viasz, ha százezres tömegek pihenőhelyén — éppen nyáron — állandóan teherautók rakodnak, szállítanak. A szikvízüzem épülete közvetlenül kapcsolható lenne a Sportuszodához, s itt sportszállót lehetne létesíteni, esetleg a nemzetközi versenyek részvevői, látogatói számára. Lehet-e vitatni, hogy ez jobban illenék a sziget jellegéhez, s hogy behozná a szikvízüzem áttelepítésének költségeit?

A Casino problémája

A sziget túlszűfolttsága csak az egyik baj. A másik: a zajosság, bizonyos „vursli” jelleg, amelyben talán legfőbb „ludás” a Casino. Ez jelenleg nagy, táncos szórakozóhely, amely nem feltétlenül illik a Margitszigetre. Sokkal jobban megfelelne a sziget jellegének valamilyen csendesebb szórakozóhely, Wurlitzer, jazz nélkül. Természetesen szükség van az ifjúság számára nagy, nyári tánchelyiségekre, de erre alkalmasabbnak látszik például a Városliget, vagy a Népliget. A szigetre inkább a csendesebb, pihentetőbb szórakozás való. Ily módon minden bizonnyal elszoknának innen a jelenleg ide járó hulgánok, kétéselemek is. Lehet, hogy mindez nem használna a vendéglátóipar jövedelmezőségének, de ebben az esetben fontosabb a sziget, s az ott kikapcsolódást kereső tömegek érdeke! A Nagyszálló igazgatója azt javasolja: csendes, elsőosztályú cukrászdát építenek a szigeten, kezelését a Nagyszálló vállalná. Ez is jó gondolat. Mindenesetre,

ha a túlszűfolttságot enyhítjük a szigeten, arra is gondolni kell, hogy vendéglátóipari üzemek, éttermek stb. várják a sziget látogatóit. Mellékesen szólva: el kellene tüntetni a szigetről az elhanyagolt, nivótlan külsejű falatozókat, állóbüféket is.

Bővítés a Palatinust

Vita tárgya jelenleg a Palatinus-strand fejlesztése is. A vélemények megoszlanak: érdemes-e bővíteni a strandot, s ezzel további tömegeket vonzani a szigetre? A főváros strandfürdői, amint ez közismert, rendkívül túlszűfoltak. A Palatinus különösen az, jelenleg egy forró vasárnapon 30 000 ember is szorong itt. Megítélésünk szerint fontos lenne bővíteni a strandot — mert ez valóban a sziget jellegéhez tartozik. Nem helytálló érv, hogy a sziget „szűk”, mert enyhülne ez a zsúfoltág, ha az imént említett, a strandtól déli irányban fekvő, feleslegesen elfoglalt területeket felszabadítanák.

Idegenforgalmi központ lehetne a sziget

Végezetül: a sziget idegenforgalmi jellegéről is tegyünk említést. Kétségtelen, hogy a sziget nagy idegenforgalmi vonzerejű is lehetne (egyébként jelenleg is ellátogat ide a hazánkban tartózkodó külföldiek zöme). Ahhoz azonban, hogy valóban valutát hozó, idegenforgalmi gócponttá váljék, egyrészt általában fejleszteni kellene, másrészt — mint annyi-szor, ismét hangsúlyozzuk —: szállodára lenne szükség, méghozzá gyógyszállóra! A margitszigeti Nagyszálló jelenleg — mint a főváros egyik első szállodája —, egyéb vendégekkel zsúfolt, tehát aligha helyezhetők el majd itt azok, akik a sziget gyógyvizeit keresik. Márpedig hamarosan rendelkezésre áll a gyógyvíz —, jövőre ugyanis elkezdik építeni a világhírű Ybl-fürdőt, s két év alatt az építkezést befejezik. Csak hogy: hol laknak a

- A vidéki ipartelepítés — és az adottságok
- Carnegie — az acélkirály
- Bírósi döntés a bérlőtársi jogviszonyról
- Nem szüneteltethető az üzemképes felvonó

hatalmas költséggel helyreállított fürdő vendégei? Nem lenne célszerű, összehangolt terv alapján gondoskodni — az építkezéssel párhuzamosan — erről is?

Egységes tervet, irányítást!

S ezzel eljutottunk a Margitsziget problémájának lényegéhez. Egységes fejlesztési tervre és — a társadalmi szervezet bevonva — egységes irányításra lenne szükség! Jelenleg azonban nincs ilyen terv! S hogy ebből milyen hátrányok származnak, arra elég megemlíteni például a Vörösmarty Szabadtéri Színpad ügyét. Amíg a fővárosi tanács — helyesen — „verekedett” érte, hogy megszűntessék a lármás, s a szigeten felesleges Majakovszkij Színpadot, addig a XIII. kerületi Tanács, saját kezelésében felépítette a korszerűtlen, elhelyezésében rosszul tervezett Vörösmarty Színpadot.

Jelenleg évi 2 és félmillió forintot fordítanak a sziget fenntartására. Ez jelentős összeg, de — úgy véljük —, a nagy költségvetési hozzájáruláson kívül egyéb anyagi forrásokra is lehetne számítani. A szigetet kedvelő dolgozók is szívesen részt vennének a szépítés munkájában. Jellemző, hogy a Fővárosi Kertészet levelet írt a Hazafias Népfrontnak, amelyben bejelenti, hogy a volt pólópálya helyét, külön költség nélkül, dolgozói parkirozzák. Ilyen kezdeményezés bizonyosan több is akadna, ha valaki irányítaná, egységes mederbe terelné. Felmerült a Margitszigeti Intéző Bizottság létesítésének gondolata is. Nem feltétlenül bizonyos, hogy ebben az esetben külön bizottság jobban megoldaná a problémákat, (hiszen a Balaton esetében több meggyét kell összefognia a bizottságnak, míg a sziget egyetlen közigazgatási egységhez: a fővárosi tanácshoz tartozik). Am ha mégis megalakul ez a szerv, mindenestre külön apparátus nélkül, a jelenleg illetékes tanácsi, állami felelősökből, s a társadalmi szervezetek képviselőiből, intézkedő, operatív bizottságként kellene létrejönnie.

Varázsoljuk még szebbé Budapest „ékkövét”, váljék a Margitsziget fővárosunk szépséges, pihentető, nagy tömegeket befogadó parkjává — még inkább mindnyájunk közkincsévé!

Tábori András